

วารสารข่าว สผ.

หมวดการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2568)

คำนำ

สวัสดีผู้อ่านทุกท่าน กลับมาพบกันอีกครั้งกับ วารสารข่าว สผ. ฉบับกลางปี (พฤษภาคม - สิงหาคม 2568) ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยเผชิญกับเหตุการณ์สำคัญหลายประการ ทั้งสถานการณ์ความตึงเครียดระหว่างไทย-กัมพูชา รวมถึงภัยธรรมชาติจากอิทธิพลของพายุ “วิภา” และ “คาจิกิ” ที่พัดเข้าสู่หลายจังหวัด โดยเฉพาะในภาคเหนือ ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมและดินถล่ม สร้างความเสียหายต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ที่มบรรณาธิการขอส่งกำลังใจไปยังผู้ประสบภัยทุกท่าน และหวังว่าทุกพื้นที่จะสามารถฟื้นฟูและกลับคืนสู่ภาวะปกติได้ในเร็ววัน

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว งานด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ก็ยังคงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ในช่วง 4 เดือนที่ผ่านมา สผ. ได้ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ EIA เพิ่มเติมถึง 4 ฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและรองรับการดำเนินโครงการพัฒนาที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น รายละเอียดทั้งหมดได้นำเสนอไว้ในวารสารฉบับนี้ ซึ่งผู้อ่านไม่ควรพลาด

นอกจากนี้ เรายังเตรียมบทความที่น่าสนใจอีกมากมาย อาทิ “ประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 จากข้อเสนอสู่การเปลี่ยนแปลง” ที่ถ่ายทอดเบื้องหลังการปรับปรุงกฎหมายและสาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ “ขั้นตอนการจัดทำ e-Report ของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” ที่อธิบายอย่างเข้าใจง่าย เพื่อช่วยให้การจัดทำรายงานเป็นไปอย่างถูกต้อง และ “เชื่อน ผาย อ่างเก็บน้ำ คืออะไร เกี่ยวข้องอย่างไรกับ EIA” เกร็ดความรู้ที่ช่วยให้เข้าใจความแตกต่างของแต่ละลักษณะโครงการ

วารสารฉบับนี้จึงเป็นทั้งการอัปเดตสถานการณ์กฎหมาย ความรู้ใหม่ และสาระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมที่น่าติดตาม ทีมงานหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่าน และขอเชิญชวนติดตามไปพร้อมกันค่ะ

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

จิรวัดณ์ ระติสุนทร

บรรณาธิการ

รุ่งอรุณ ญาติบรรทุง

กองบรรณาธิการ

พรรณนิภา สืบสิงห์

ทรงพล เชิดฉาย

พงษ์ทวี จูรัตน์

นทีกานต์ ศรีอ่ำ

นริศรา อภัยโส

จุฑาภรณ์ ทองสอดแสง

กรรณิการ์ สรกล

นันทน์ลิน ชันหลวง

จิตญาดา ส่งขึ้น

นฤตย์สร ฤทธิเกษม

จัดทำโดย

กลุ่มงานวิชาการและฐานข้อมูล กองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Website : eiathailand.onep.go.th

E-mail : databaseeia.onep@onep.go.th

EIA Activity

กิจกรรม เกี่ยวกับการอบรม สัมมนา และการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับงานด้าน EIA

EIA 1 Activity

การจัดอบรม ประชุม และ สัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนที่เข้าเรียนเกี่ยวกับการพิจารณาการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในปีงบประมาณ 2568 สผ. มีเป้าหมายอบรมให้กับ อบต. และหน่วยงานราชการในพื้นที่ จำนวน 10 จังหวัด เพื่อเสริมสร้างศักยภาพความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของ อบต. และหน่วยงานราชการในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และความสำคัญของรายงาน Monitor ได้แก่

- ▶ เมื่อวันศุกร์ที่ 18 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมชั้นธารา เวลเนส รีสอร์ท จังหวัดฉะเชิงเทรา

- ▶ เมื่อวันศุกร์ที่ 23 พฤษภาคม 2568 ณ โรงแรม เดอะ การ์เด็น 304 อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี

EIA 2 Activity

จัดประชุม เรื่อง การศึกษาการจัดทำแนวทางการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะมีสิทธิทำรายงาน ครั้งที่ 1/2568

เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุม 1002 สผ. ได้จัดประชุม เรื่อง การศึกษาการจัดทำแนวทางการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะมีสิทธิทำรายงาน ครั้งที่ 1/2568 โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านระบบประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่กองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่กองประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดทำแนวทางการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะมีสิทธิทำรายงาน

จัดอบรม เรื่อง แนวทางการยื่นคำขอในกระบวนการพิจารณาอนุญาตเป็นผู้จัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

สผ. ได้จัดอบรม เรื่อง แนวทางการยื่นคำขอในกระบวนการพิจารณาอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ในการควบคุม กำกับ ดูแล ผู้ได้รับใบอนุญาตฯ รวมทั้ง สามารถยื่นคำขอในกระบวนการพิจารณาอนุญาตฯ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุม 1001 ชั้น 10 อาคารทิปโก้ 2 สผ. และผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมการอบรม ประกอบด้วย ผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมีเจ้าหน้าที่ สผ. เข้าร่วมจำนวนประมาณ 50 คน

ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2568 ณ ห้องประชุม 1002 อาคารทิปโก้ ทาวน์เวอร์ 2 สผ. โดยมีผู้เข้าร่วมการอบรม ประกอบด้วย ผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่ สผ. เข้าร่วมจำนวนประมาณ 80 คน

หารือ กรณียข้อเสนอของคณะกรรมการสิทธิฯ ต่อการทบทวนประกาศฯ EIA เพื่อกำหนดให้โครงการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ผังเมืองประเภทอนุรักษ์ชนบท และเกษตรกรรมต้องจัดทำรายงาน EIA

เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 ณ ห้องประชุม 1003 ชั้น 10 อาคารทิปโก้ 2 สผ. จัดประชุมหารือการทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีโครงการในพื้นที่ที่ผังเมืองรวมกำหนดให้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม โดยมี นายจิรวัฒน์ ระติสุนทร รองเลขาธิการ สผ. เป็นประธานการประชุมฯ ซึ่งการประชุมฯ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหารือร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.) ในการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และให้ความเห็นต่อการทบทวนโครงการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA กรณีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) มีข้อเสนอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาทบทวนการกำหนดให้โครงการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ผังเมืองรวมกำหนดให้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรมต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กรมโยธาธิการและผังเมือง และเจ้าหน้าที่ สผ. รวมทั้งสิ้น 35 คน

EIA 5 Activity

สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุม 1003 ชั้น 10 อาคารทิปโก้ 2 และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Cisco Webex) สผ. จัดสัมมนาเรื่อง “แลกเปลี่ยนเรียนรู้การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” โดยมีนางสาวรุ่งอรุณ ญาติบรรพต ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดการประชุม และได้รับเกียรติจาก ผศ.ดร.วิลาสินี โอนมะศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน และนางสาวชนิษฐา ทักขิณ กรรมการผู้จัดการ

บริษัท คอนซัลแทนท์ ออฟ เทคโนโลยี จำกัด เป็นวิทยากรร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดำเนินรายการโดย นางพรรณนิภา สืบสิงห์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและฐานข้อมูล การสัมมนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งการเข้าร่วม ณ สถานที่ตั้งสำนักงานและออนไลน์ รวมประมาณ 400 คน ประกอบด้วยผู้จัดทำรายงาน EIA เจ้าหน้าที่จากจังหวัดกระจายภารกิจพิจารณารายงาน EIA และเจ้าหน้าที่ สผ.

EIA 6 Activity

จัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก และมอบรางวัลแก่สถานประกอบการที่ปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2568 (EIA Monitoring Awards 2025)

สผ. จัดประชุมเพื่อพิจารณาผลการตรวจประเมินสถานประกอบการของคณะทำงานติดตามตรวจสอบสถานประกอบการ ภายใต้โครงการคัดเลือกและมอบรางวัลฯ ได้แก่ โครงการด้านคมนาคม โครงการด้านอาคาร โครงการด้านอุตสาหกรรม และโครงการด้านอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้รับเกียรติจากนายสันติ บุญประคับ อดีตเลขาธิการ สผ. เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกและมอบรางวัลแก่สถานประกอบการ โดยมีการประชุม 4 ครั้ง ได้แก่

1 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก และมอบรางวัลแก่สถานประกอบการที่ปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2568 ครั้งที่ 3 ในวันที่ 29 พฤษภาคม 2568

2 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก และมอบรางวัลแก่สถานประกอบการที่ปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2568 ครั้งที่ 4 ในวันที่ 23 มิถุนายน 2568

3 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก และมอบรางวัลแก่สถานประกอบการที่ปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2568 ครั้งที่ 5 ในวันที่ 8 กรกฎาคม 2568

4 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก และมอบรางวัลแก่สถานประกอบการที่ปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2568 ครั้งที่ 6 ในวันที่ 23 กรกฎาคม 2568

คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบให้โครงการได้รับรางวัลทั้งสิ้น 53 โครงการ แบ่งเป็นรางวัลระดับยอดเยี่ยม จำนวน 9 โครงการ รางวัลระดับดีเด่น 38 โครงการ และรางวัลระดับชมเชย 6 โครงการ จากจำนวนโครงการที่เข้าร่วมทั้งสิ้น 87 โครงการ

EIA 7 Activity

การติดตามตรวจสอบการดำเนินโครงการเพื่อประกอบการพิจารณา ผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2568 สผ. ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่โครงการเพื่อประกอบการพิจารณาผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 8 โครงการ ได้แก่

▶ วันที่ 26 - 27 มิถุนายน 2568 โครงการอาคารเช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย จังหวัดชลบุรี (แหลมฉบัง) ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 และโครงการเคหะชุมชน และบริการชุมชน รายได้น้อยถึงปานกลาง จังหวัดชลบุรี (บ้านบึง 2) ของการเคหะแห่งชาติ

▶ วันที่ 15 - 16 กรกฎาคม 2568 โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองคู จังหวัดสตูล ของกรมทางหลวงชนบท และโครงการประตุน้ำแม่ น้ำตรัง จังหวัดตรัง ของกรมชลประทาน ตั้งอยู่ที่จังหวัดสตูล และจังหวัดตรัง

▶ วันที่ 7 - 8 สิงหาคม 2568 โครงการพัฒนาท่าอากาศยานเชียงใหม่ ของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และโครงการ Kantary Hills Hotel เชียงใหม่ ของบริษัท เกษมกิจ จำกัด

▶ วันที่ 18 สิงหาคม 2568 โครงการนิคมอุตสาหกรรมอุดรธานี ของบริษัท เมืองอุตสาหกรรมอุดรธานี จำกัด

▶ วันที่ 25 สิงหาคม 2568 โครงการโรงไฟฟ้าชีวมวล (ส่วนขยาย) ของบริษัท มิตรผลไบโอ - เพาเวอร์ (ภูหลวง) จำกัด

EIA 8 Activity

การประชุมเผยแพร่ผลการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ 2568

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุม Mayfair Ballroom B ชั้น 11 โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ สผ. ได้จัดประชุมเผยแพร่ผลการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ 2568 โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมประกอบด้วย เจ้าของโครงการ (ภาครัฐและเอกชน) ผู้จัดทำรายงาน EIA ผู้ทรงคุณวุฒิใน คชก./กก.วล. คณะทำงานการอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงาน EIA หน่วยงาน อนุมัติ/อนุญาต และประชาชน จำนวน 230 คน

การประชุมหารือการพัฒนาแพลตฟอร์มกลาง “ระบบศูนย์บริการข้อมูลด้านการอนุมัติ/อนุญาตและการตรวจสอบกลิ่นกรอง” ตามข้อเสนอแนะของ ป.ป.ช

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2568 ณ ห้องประชุม 1002 อาคารทิปโก้ 2 สผ. จัดประชุมหารือการพัฒนาแพลตฟอร์มกลาง “ระบบศูนย์บริการข้อมูลด้านการอนุมัติ/อนุญาตและการตรวจสอบกลิ่นกรอง” ตามข้อเสนอแนะของ ป.ป.ช. ร่วมกับ 10 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 2) กรมโยธาธิการและผังเมือง 3) กรมที่ดิน 4) กรมธุรกิจพลังงาน 5) กรมการปกครอง 6) กรมโรงงานอุตสาหกรรม 7) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 8) สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร 9) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และ 10) กรมเจ้าท่า เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาแพลตฟอร์มกลางที่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสามารถบริการในรูปแบบ One Stop Service เพื่อความโปร่งใส ลดขั้นตอนการดำเนินงานของทุกภาคส่วน และอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการทั้งภาครัฐและเอกชน ตามข้อเสนอแนะของ ป.ป.ช. โดยการประชุมในครั้งนี้มีผู้แทนของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ สผ. เข้าร่วมการประชุมจำนวน 60 คน

จัดประชุม เรื่อง การศึกษาการจัดทำแนวทางการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะมีสิทธิทำรายงาน ครั้งที่ 2/2568

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2568 ณ ห้องประชุม 1001 สผ. จัดประชุม เรื่อง การศึกษาการจัดทำแนวทางการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะมีสิทธิทำรายงาน ครั้งที่ 2/2568 โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านระบบประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่กองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่กองประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดทำแนวทางการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะมีสิทธิทำรายงาน

จัดประชุมเผยแพร่ เรื่อง “ยกระดับผู้จัดทำ EIA ครบจบในระบบเดียว”

เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรมเดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร สผ. ได้จัดประชุมเผยแพร่ เรื่อง “ยกระดับผู้จัดทำ EIA ครบจบในระบบเดียว” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อชี้แจงสาระสำคัญของ ประกาศ สผ. เรื่อง คุณสมบัติ ผลงาน และประสบการณ์ของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์การประเมินเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2568 และประกาศ สผ. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการยื่นคำขอเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2568 และเพื่อให้ผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและผู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบ และมีความรู้ความเข้าใจต่อสาระสำคัญของการปรับปรุงประกาศ สผ. ทั้ง 2 ฉบับ เพื่อให้สามารถดำเนินการเกี่ยวกับการยื่นขอรับใบอนุญาตจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยมีผู้เข้าร่วมการอบรม ผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่ สผ. จำนวนประมาณ 150 คน

กิจกรรม เกี่ยวกับการพิจารณา รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

EIA 12 Activity

การจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการกำหนดมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สผ. ได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการกำหนดมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม มีกรอบแนวทางในการกำหนดมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับผลกระทบของโครงการ และหน่วยงานผู้อนุญาตสามารถกำกับดูแลได้ในทางปฏิบัติ ไม่ก่อภาระที่เกินจำเป็นต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพิจารณาฯ และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำและพิจารณารายงาน ฯ

สถานภาพการดำเนินงาน

ด.ค. - ธ.ค. 67	31 ธ.ค. 67	พ.ย. 67 - ม.ค. 68	ก.พ. - มี.ค. 68	มี.ค. 68
รวบรวมข้อมูลเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องสำหรับการดำเนินงาน	การประชุมกำหนดกรอบดำเนินการจัดทำร่างแนวทาง	จัดทำและปรับปรุงร่างแนวทาง	จัดประชุมร่วมกับคชก.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Focus Group)	เสนอผู้บริหารให้ความเห็นชอบต่อร่างแนวทาง
✓	✓	✓	✓	✓
เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68	ก.ค. 68	ส.ค. - ก.ย. 68
จัดเตรียมการดำเนินงานเพื่อการรับฟังความเห็นต่อร่างแนวทาง	ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (ทุกภาคส่วน)	ปรับปรุงร่างแนวทาง ภายหลังการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	เสนอ คชก. 9 คณะ ให้ความเห็นชอบต่อแนวทาง	เผยแพร่แนวทางอย่างน้อย 2 ช่องทาง ประชุมเผยแพร่ 8 ก.ย. 68
✓	✓	✓	✓	✓

สำหรับโครงการได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น โดยได้ดำเนินการในช่วง พฤษภาคม - สิงหาคม 2568 และมีสถานภาพการดำเนินงาน ดังนี้

ทั้งนี้ สผ. ได้ดำเนินการจัดการประชุมแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการกำหนดมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ สผ. ดังนี้

▶ เมื่อวันที่ 28 - 29 พฤษภาคม 2568 ณ โรงแรมโนโวเทล กรุงเทพ แพลทินัม ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบออนไลน์ การประชุมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางฯ ด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ โครงการอาคารจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน โครงการเหมืองแร่ และโครงการพัฒนาปิโตรเลียม โดยมีผู้เข้าร่วมมากกว่า 750 คน

▶ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568 และวันที่ 10 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุม 1001 ชั้น 10 อาคารทิปโก้ 2 และผ่านระบบออนไลน์ การประชุมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางฯ โครงการคมนาคม โครงการอุตสาหกรรม โครงการพลังงาน และโครงการปิโตรเคมี โดยมีผู้เข้าร่วมมากกว่า 260 คน

EIA 13 Activity

การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอุตสาหกรรม และระบบสาธารณูปโภคที่สนับสนุน

เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมแบงค็อกมิดทาวน์ กรุงเทพมหานคร และผ่านทางระบบออนไลน์ สผ. ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) แนวทางการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอุตสาหกรรมและระบบสาธารณูปโภคที่สนับสนุน จากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม มีกรอบแนวทางในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 300 คน

ณ. - พย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. - มี.ค. 68	มี.ค. 68
รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และจัดทำร่างแนวทาง	ประชุมร่างแนวทาง ภายใน ก.พ. (แบบการดำเนินงาน และกรอบร่างแนวทาง) (วันที่ 23 ธันวาคม 2567)	ประชุมพิจารณาร่างแนวทาง ร่วมกับ สผ.โครงการ อุตสาหกรรม และระบบ สาธารณูปโภคที่สนับสนุน (วันที่ 30 มกราคม 2568)	การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้อง ต่อ ร่างแนวทางฯ ครั้งที่ 1 (วันที่ 11 มีนาคม 2568)	เสนอผู้บริหาร ให้ความเห็นชอบ (วันที่ 25 มีนาคม 2568)
✓	✓	✓	✓	✓
เม.ย. - มิ.ย. 68	ก.ค. 68		ส.ค. 68	
ประชุมรับฟังความคิดเห็น จากผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อ ร่างแนวทางฯ ครั้งที่ 2 (วันที่ 4 มิถุนายน 2568)	ปรับปรุงร่างแนวทางฯ	เสนอ สผ. ให้ความเห็นชอบ	ประชุมเผยแพร่ (วันที่ 8 กันยายน 2568)	
✓	✓	✓	✓	

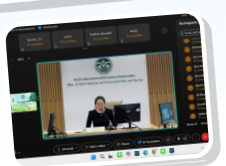
กิจกรรม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพบุคลากร สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม EIA

EIA 14 Activity

สผ. จัดการอบรม เรื่อง “EIA อาคาร ดูอะไรดี ?”

เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ณ ห้องประชุม 1002 อาคารทิปโก้ 2 ดร. ชญานันท์ ภักดิ์จิตต์ เลขาธิการ สผ. เป็นประธานเปิดการอบรม เรื่อง “EIA อาคาร ดูอะไรดี ?” การอบรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่ปฏิบัติหน้าที่แทน สผ. เกี่ยวกับการพิจารณารายงาน EIA ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณารายงาน EIA ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชนในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมอบรมประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่จังหวัดที่ได้รับการกระจายภารกิจฯ และเจ้าหน้าที่ สผ. โดยมีผู้เข้าร่วมออนไลน์ และ ณ ห้องประชุม รวมทั้งสิ้น 135 คน

EIA 15 Activity

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการคมนาคม

เมื่อวันที่ 2 - 3 กรกฎาคม 2568 สผ. จัดอบรม เรื่อง การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือนในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สำหรับโครงการคมนาคม ณ โรงแรมราชาบุรี จังหวัดราชบุรี โดยการอบรมครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก นายมีศักดิ์ มลิณทวิสมัย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมลพิษอากาศและเสียง ในคณะกรรมการ

ผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโครงสร้างพื้นฐานทางบกและอากาศ และโครงการโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำ นายชัยรัตน์ ดนัยจิตรรัตน์ วิศวกรโยธาปฏิบัติการ และ นางรังษิยา กมลพนัส ผู้ชำนาญการสิ่งแวดล้อม เป็นวิทยากรในการบรรยาย เรื่อง การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน เพื่อสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำ

รายงาน EIA ต่อไป

EIA 16 Activity

อบรมและติดตาม การใช้งานศูนย์ข้อมูลการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Smart EIA Plus)

เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุม 1002 ชั้น 10 อาคารทิปโก้ ทาวเวอร์ 2 นางพรรณนิภา สืบสิงห์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและฐานข้อมูล ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการอบรมและติดตามการใช้งานตลอดจนชี้แจงแผนการพัฒนาระบบ Smart EIA Plus ในอนาคต โดยมี นายสิทธิชัย ปิตินันชูชัย ผู้อำนวยการกองประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วย เจ้าหน้าที่กองประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเข้าร่วมการอบรม จำนวน 75 คน การจัดอบรมในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้งานระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมความพร้อมต่อการปรับปรุงระบบ

ในอนาคต

EIA 17 Activity

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัย และการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในสถานประกอบการ ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2568 สผ. จัดอบรม เรื่อง การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยและการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในสถานประกอบการ ในรายงาน EIA ณ โรงแรม Queensland Hotel Bangkok โดยได้รับเกียรติจาก นางสาววันทิพย์ พันธุ์สิทธิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอุตสาหกรรมและระบบสาธารณูปโภคที่สนับสนุน และนายวรารุณ เสือดี อุปนายกคนที่ 2 สมาคมวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย เป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 130 คน ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน วิธีการตรวจวัด และการรายงานผลการตรวจวัดและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาและจัดทำ EIA ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

จากข้อเสนอ สู่การเปลี่ยนแปลง

นายพิเชฐ ไสภณแพทย์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นางสาวพิมพ์ภักดิ์ ช่างเรือน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
กลุ่มงานพัฒนาหลักเกณฑ์/กองพัฒนาระบบการประเมิน
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 หรือเราเรียกกันสั้น ๆ ว่า **“ประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568”** เป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมประกาศฯ EIA พ.ศ. 2566 ซึ่งมีผลใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 2566 โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 มาตรา 48 ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศกำหนดให้โครงการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้อื่นดำเนินการ เป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการ ที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งผู้ดำเนินการหรือ ผู้ขออนุญาตต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” ประกอบกับมาตรา 48 วรรคท้าย บัญญัติว่า “ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาทบทวนประกาศตามวรรคหนึ่งทุกรอบระยะเวลาห้าปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็นจะดำเนินการให้เร็วกว่านั้นก็ได้อ”

จุดเริ่มต้น ของการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

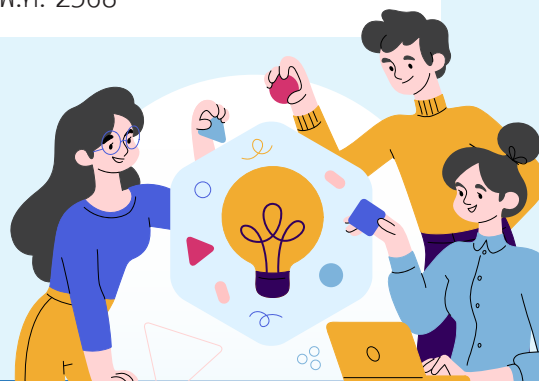
เริ่มจากข้อเสนอแนะที่ได้รับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั่วประเทศ ที่เสนอให้ สม. พิจารณาทบทวนการกำหนดประเภทโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน EIA) ตามประกาศ EIA ซึ่งประกอบด้วยการปรับระยะห่างระหว่างโครงการทางหลวงหรือถนนที่ตัดผ่านพื้นที่ที่ตั้งอยู่ใกล้โบราณสถานฯ และการกำหนดให้ห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยเกิน 10,000 ตารางเมตร ต้องจัดทำรายงาน EIA โดยภายหลังที่มีการประกาศใช้ประกาศฯ EIA พ.ศ. 2566 สม. ได้นำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาพิจารณากำหนดแผนการดำเนินงานเพื่อทบทวนการกำหนดประเภทโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA ซึ่งมีขั้นตอน

ในการดำเนินการดังภาพที่ 1 ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเภทโครงการ การประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อการทบทวนโครงการและ (ร่าง) ประกาศฯ การประชุมคณะทำงานพิจารณาทบทวนโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของ สม. การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย การเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา

ภาพที่ 1 การดำเนินการจัดทำประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

จากรูปด้านบนท่านผู้อ่านจะเห็นได้ว่าประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 มีการดำเนินการภายใต้กระบวนการในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ได้รับข้อมูล และข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็นมากที่สุด และนำมาพิจารณาพร้อมกับข้อมูล การศึกษาและความเห็นของคณะทำงานฯ ของ สผ. เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมประกาศฯ มีความครบถ้วนทางวิชาการ อีกทั้ง เจ้าของโครงการสามารถเตรียมความพร้อม และวางแผนในการปฏิบัติตามกฎหมายที่จะมีผลใช้บังคับในอนาคต

ภาพที่ 2 บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็น

ประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 ยกเลิก แก้ไข เพิ่มเติม ส่วนใดบ้าง?

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2568 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนพิเศษ 260 ง หน้า 5 เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2568 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป โดยขอยกตัวอย่างการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

1 ยกเลิกคำนิยาม “อาคารประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง” และ “ธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง” ของประกาศฯ EIA พ.ศ. 2566

2 ปรับปรุงโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA จำนวน 2 ประเภทโครงการ

2.1 ปรับปรุงลำดับที่ 20.7 ทางหลวงหรือถนน ซึ่งมีความหมายตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ตัดผ่านพื้นที่ที่ตั้งอยู่ใกล้โบราณสถานฯ ในระยะ 500 เมตร ยกเว้นถนนผังเมือง ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

2.2 ปรับปรุงและเพิ่มเติมลำดับที่ 27 อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

▶ ปรับปรุงลำดับที่ 27.2 อาคารพาณิชย์ ที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อ

(1) ค้าปลีกหรือค้าส่งซึ่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม แต่ไม่หมายความรวมถึงตลาดตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(2) ค้าวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการก่อสร้าง เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือเครื่องเรือน

(3) ห้างสรรพสินค้า หรือศูนย์การค้า

▶ เพิ่มลำดับที่ 27.4 อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในกิจการหลายประเภทในอาคารหลังเดียวกัน โดยมีลักษณะการใช้ประโยชน์ในอาคารตามที่กำหนดไว้ในลำดับที่ 27.2 และอาคารที่ใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการของเอกชน

เคล็ดลับ :

**HELPFUL
TIPS**

ดาวนโหลดประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2568 ได้ที่ QR Code นี้

“มาถึงตรงนี้ ผู้อ่านก็ได้ทราบแล้วว่าประกาศฯ EIA (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 มีการแก้ไขเพิ่มเติมจากประกาศฯ EIA พ.ศ. 2566 ในส่วนใดบ้าง หวังว่าผู้อ่านจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย EIA ในครั้งนี้ และขอย้ำว่าการอ้างอิงหรือการศึกษาประกาศฯ EIA ต้องใช้ประกาศฯ ทั้ง 2 ฉบับควบคู่กัน ทั้งนี้ ขอฝากผู้อ่านติดตามความเคลื่อนไหวของการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประกาศฯ EIA ต่อไปเรื่อย ๆ เพราะ สผ. จะมีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กฎหมายมีความเป็นปัจจุบันสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ก็เพื่อให้โครงการ กิจการ หรือการดำเนินการใดที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตของประชาชน ได้รับการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้โครงการพัฒนาและสิ่งแวดล้อมเติบโตไปควบคู่กันด้วยความยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561. (2561, 19 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2566. (2567, 5 มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 141

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568. (2568, 31 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 142

ขั้นตอนการจัดทำ

e-Report

ของรายงานการประเมิน
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ง่าย
นิด
เดียว

นางสาวกรรณิการ์ สรกล

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

กลุ่มงานวิชาการและฐานข้อมูล

กองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ก้าวใหม่ของรายงาน EIA

ตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2568 เป็นต้นมา การส่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ได้ยกระดับไปอีกระดับ ด้วยการ “ลดสำเนารายงานฯ เพิ่มคุณภาพข้อมูล ก้าวสู่ EIA ดิจิทัล” ภายใต้ “ประกาศ สผ. เรื่อง แนวทางการจัดส่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2568” ที่จากเดิมต้องจัดทำรายงานเป็นเล่มกระดาษจำนวนมาก ปัจจุบันได้มีการยกเลิก/ปรับปรุงจำนวนสำเนารายงาน EIA ในแต่ละขั้นตอน และเพิ่มคุณภาพข้อมูลด้วยการแปลงเอกสารให้อยู่ในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐาน PDF/A ที่ทั้งอ่านง่าย จัดเก็บได้ยาวนาน และที่สำคัญ คือ การป้องกันการแก้ไขไฟล์ ที่ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของรายงาน คำถามต่อมา คือ “e-Report” ต้องทำอย่างไร?

4 องค์ประกอบหลักของ e-Report

การจัดทำ e-Report มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความสะดวกในการอ่าน เพิ่มประสิทธิภาพการสืบค้นข้อมูลหรือเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ผ่านสารบัญแบบลิงก์ และทำให้รายงานดูเป็นระเบียบ สอดคล้องกับมาตรฐานการนำเสนอข้อมูลในยุคดิจิทัล ดังนั้น เพื่อให้รายงานอิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพ ใช้งานได้จริง สผ. จึงได้กำหนด 4 องค์ประกอบสำคัญในการจัดทำ e-Report ของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังภาพ 1

4 องค์ประกอบหลัก

ของรายงานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ [e-Report]

1

เนื้อหาต้องตรงกับต้นฉบับ

เนื้อหาและข้อมูลต่างๆในเล่มรายงานต้นฉบับ (รูปแบบกระดาษ) ต้องตรงกับ e-Report ทุกประการ

2

การจัดเรียงเล่มรายงานถูกต้อง และแสดงสาระสำคัญได้ครบถ้วน

1. การจัดวางรูปภาพและตารางที่สามารถอ่านได้ในแนวนอน
2. สารบัญ ต้องประกอบด้วยสารบัญหลัก (หัวข้อหลักและหัวข้อย่อย) สารบัญตาราง และสารบัญภาพ

3

มีสารบัญพร้อมลิงก์เชื่อมโยง (Hyperlink)

สร้างหน้าปกลิงก์ สารบัญลิงก์ และลิงก์เนื้อหาที่เชื่อมโยงกับภาคผนวก เพื่อเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ทันที สะดวกต่อการพิจารณา

4

ใช้โปรแกรมถูกลิขสิทธิ์

เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดทำเป็นไปตามมาตรฐานและปลอดภัย เช่น โปรแกรม Adobe Acrobat Pro ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและถูกต้องตามลิขสิทธิ์

ภาพที่ 1

4 องค์ประกอบหลัก
ของ e-Report

เครื่องมือที่ใช้ได้

การจัดทำ e-Report ผู้จัดทำรายงานสามารถเลือกโปรแกรมที่นำมาใช้ได้ตามความสะดวก โดยต้องมียี่ห้อประกอบเบื้องต้นเป็นไปตามที่ สผ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้เขียนขอแนะนำการจัดทำ e-Report ผ่าน 2 โปรแกรมหลัก ได้แก่ Microsoft Word และ Adobe Acrobat Pro โดยสามารถสรุปขั้นตอนหลักในการสร้างลิงก์เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหา ดังภาพ 2

สรุปขั้นตอนการจัดทำลิงก์เชื่อมโยงเนื้อหาภายใน e-Report

Microsoft Word

- 1.การสร้างหัวข้อที่จะกำหนดในสารบัญ ผ่านเมนู Styles ใน Word เช่น Heading 1, Heading 2 เป็นต้น สำหรับหัวข้อที่ต้องการให้ปรากฏในสารบัญ
- 2.การสร้างรายการสารบัญ ผ่านเมนู Table of Contents
- 3.เชื่อมโยงเนื้อหาอื่นๆ ผ่านเมนู Hyperlink

Adobe Acrobat Pro

- 1.เข้าถึงการสร้างลิงก์ ผ่านเมนู Edit PDF ในแถบเครื่องมือ
2. เริ่มต้นสร้างลิงก์ผ่านเมนู Create Link หรือใช้คำสั่ง Add/Edit Web or Document Link

ภาพที่ 2 การจัดทำลิงก์เชื่อมโยงเนื้อหาภายใน e-Report

ทั้งนี้ สามารถศึกษาขั้นตอนการดำเนินการได้ตามคู่มือการจัดส่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (e-Report) (สแกน QR Code ได้ด้านท้ายของบทความ)

ทำไมต้องป้องกันการแก้ไขไฟล์ ?

ที่ผ่านมา สผ. พบว่า มีบางโครงการที่ไฟล์รายงานอิเล็กทรอนิกส์สามารถแก้ไขเนื้อหาหรือข้อมูลในไฟล์นั้นได้ ซึ่งส่งผลให้ข้อมูลเกิดความคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับต้นฉบับของรายงานที่ได้รับความเห็นชอบ หรือเกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้ทำการปกปิดได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อความถูกต้องและความโปร่งใส จึงได้กำหนดให้การจัดทำ e-Report มีการตั้งค่าป้องกันการแก้ไข (Protect file) ตามคู่มือการจัดส่งรายงาน เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ใช้พิจารณาและเผยแพร่สู่สาธารณะ เป็นข้อมูลเดียวกัน 100%

จุดเน้นย้ำ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา สผ. ได้รับเสียงสะท้อนจากการจัดทำ e-report ในส่วนรายละเอียดการนำเสนอเนื้อหาในรายงานฯ จึงขอเน้นย้ำเพื่อเป็นข้อควรพิจารณาในการจัดทำรายงานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Report) ดังนี้

❶ ความคมชัดของรูป/ตาราง/แบบแปลน/เอกสารประกอบ ที่เพียงพอสำหรับการพิจารณารายงานหรือแสดงให้เห็นข้อมูลที่จำเป็นที่ต้องการนำเสนอ

❷ หลีกเลี่ยงการสแกนเอกสาร ซึ่งทำให้ความคมชัดน้อยลง โดยอนุโลมให้เฉพาะข้อมูลที่จำเป็นต้องสแกนเท่านั้น

ก้าวต่อไปของ EIA ดิจิทัล

การจัดทำ e-Report มิใช่เพียงการปรับเปลี่ยนจากรายงานรูปแบบสู่ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น หากแต่เป็นการวางรากฐานเพื่อยกระดับสู่ระบบ Smart EIA Plus ที่เอื้อให้การจัดเก็บค้นหา และเชื่อมโยงข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ การกำหนดนโยบายสาธารณะ หรือแม้แต่การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อเพิ่มศักยภาพในอนาคต

นอกจากนี้ ยังช่วยลดการใช้กระดาษและทรัพยากรอื่น ๆ ของผู้รับบริการ และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์กรอีกด้วย

สรุป

การเปลี่ยนผ่านสู่ e-Report ถือเป็นอีกก้าวสำคัญ ของวงการสิ่งแวดล้อม ที่ทำให้รายงาน EIA มีความทันสมัย โปร่งใส และตรวจสอบได้มากขึ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงควรปรับตัวและเรียนรู้ขั้นตอนการจัดทำ e-Report เพื่อให้การส่งรายงานเป็นไปอย่างราบรื่น และช่วยยกระดับระบบ EIA ของไทยให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล

QR code

คู่มือการจัดส่งรายงาน
การประเมินผลกระทบ
สิ่งแวดล้อม (e-Report)
หรือผ่านลิงก์

<https://shorturl.at/uLL9F>

แนะนำเพิ่มเติม

หากต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับประกาศ สผ. เรื่อง แนวทางการจัดส่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2568 สามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในวารสารปีที่ 27 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2568) บทความ “ปรับประกาศแนวทางการจัดส่งรายงาน ปี 2568 เปลี่ยนแค่ไหนกระทบอย่างไร”

เขื่อน ฝาย อ่างเก็บน้ำ คืออะไร

เกี่ยวข้องกับอย่างไรกับ EIA

วัชรพร คิวเสน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
กลุ่มงานเหมืองแร่และพัฒนาปิโตรเลียม
กองประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในวันหยุดยาว หลายคนอาจมีโอกาสดูเขื่อนตามสถานที่ต่าง ๆ และหนึ่งในสถานที่ยอดนิยมที่พวกเรามักไปพักผ่อนสังสรรค์เฮฮาไปกับเพื่อนฝูงหรือคนในครอบครัว ก็คือ **เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ** ครอบครัวที่มีเด็กมักจะสนุกสนานกับกิจกรรมการเล่นน้ำในอ่างเก็บน้ำที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ หลายแห่งมีชื่อเสียงทั้งเรื่องการมีทิวทัศน์ที่สวยงามและมีกิจกรรมให้เล่นให้สนุกสนานกัน ทั้งการล่องเรือ การเล่นกีฬาหรือกิจกรรมทางน้ำ เช่น เขื่อนแม่กวงอุดมธารา จังหวัดเชียงใหม่ เขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี เขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี บางแห่งมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมในการเล่นการตกกิจกรรมเฉพาะอย่าง อาทิ เช่น เขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมมานั่งเรือยาวล่องแก่งในแม่น้ำนครนายกบริเวณท้ายเขื่อนลงมา หรือบางคนอาจมีโอกาสดูเขื่อนไกลถึงภาคอีสาน ได้เยี่ยมชมโครงการฝายราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ โครงการที่มีตำนานเล่าขานถึงการคัดค้าน การต่อสู้มาอย่างยาวนานของกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการ จะเห็นว่ามีคำที่เราใช้เรียกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้น ถึง 3 คำ คือ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน และฝาย วันนี้เราจะมาเรียนรู้ความหมายของทั้ง 3 คำว่าคืออะไร แล้วมันคือสิ่งเดียวกันไหม ??

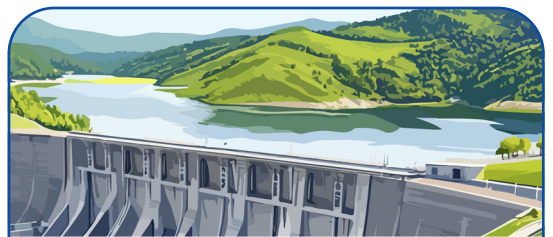
ความหมายของ เขื่อน (Dam)

เป็นสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้นขวางลำน้ำ เพื่อให้น้ำเอ่อขึ้นก่อให้เกิดมวลน้ำปริมาณมากสะสมอยู่ในพื้นที่เหนือสิ่งกีดขวาง หรือเหนือเขื่อนนั้นๆ

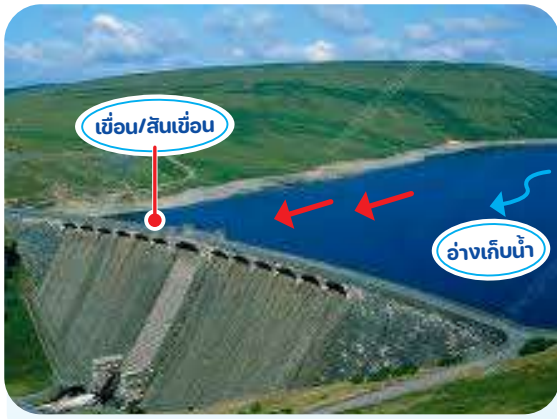
ความหมายของ ฝาย (Weir)

เป็นสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นขวางลำน้ำเช่นเดียวกับเขื่อน ก่อให้เกิดการเอ่อขึ้นของลำน้ำ เพื่อยกให้น้ำในลำน้ำด้านเหนือฝายมีความสูงเพิ่มขึ้น แล้วเอ่อล้นไหลข้ามสันฝายลงมาด้านล่าง

ความหมายของ อ่างเก็บน้ำ (Reservoir)

คือพื้นที่ที่มีน้ำขังอยู่ อันเกิดจากการสร้างเขื่อนหรือฝายหรืออาคารทางชลประทานที่ใช้ชื่ออื่นใดก็ตาม ที่ไปสร้างขวางลำน้ำแล้วก่อให้เกิดการเอ่อ การสะสมของน้ำกลายเป็นพื้นที่แอ่งน้ำขนาดใหญ่

อธิบายจากภาพ :

ลำน้ำมีทิศทางการไหลของน้ำตามลูกศรสีแดง เมื่อมีการสร้างเขื่อนขวางทิศทางการไหลของน้ำ ก็เกิดการเอ่อขึ้นของน้ำ ทำให้เกิดแอ่งน้ำขนาดใหญ่ขึ้นในทิศทางเหนือเขื่อน เรียกแอ่งน้ำนี้ว่า “อ่างเก็บน้ำ”

“ เขื่อน กับ ฝาย ต่างกันอย่างไร ”

เขื่อนกับฝาย มีความเหมือนกันในแง่ของการเป็นโครงสร้างที่ประสงค์ให้เกิดการสะสมน้ำเพิ่มขึ้นด้านพื้นที่เหนือเขื่อนหรือฝาย โดยในมุมมองของงานด้านการชลประทาน

“**เขื่อน**” จะมีความมุ่งหมายให้เกิดแอ่งน้ำที่ไม่ไหลล้นข้ามสันเขื่อน โดยจะมีการควบคุม/บริหารการไหลของน้ำปล่อยน้ำออกทางช่องทางที่ออกแบบไว้เป็นการเฉพาะ

“**ฝาย**” เป็นโครงสร้างที่เมื่อน้ำให้เอ่อขึ้นแล้ว จะปล่อยให้ น้ำไหลล้นข้ามสันฝายลงมายังลำน้ำเดิมที่เราสร้างฝายกัน โดยวัตถุประสงค์ของการสร้างฝายก็เพื่อยกน้ำด้านเหนือของฝายให้มีระดับที่สูงขึ้น แล้วมักจะมีการสร้างระบบชลประทานแบบไม่ซับซ้อน เช่นการทำคลองส่งน้ำเพื่อนำน้ำไปใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร เป็นต้น หรือเพื่อยกน้ำให้สูงขึ้น ทำให้สามารถปล่อยน้ำลงไปในพื้นที่ด้านท้ายฝายได้ระยะทางที่ไกลขึ้น คำที่จะช่วยให้เราจำลักษณะความแตกต่างของเขื่อนและฝายก็คือคำที่เกษตรกรมักเรียกฝายว่า “**ฝายน้ำล้น**” ตัวอย่างเช่น ฝายน้ำล้นบ้านปางสวรรค์ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานีที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่กำลังนิยมไปถ่ายรูปน้ำที่ไหลตกลงมาจากฝาย ก่อให้เกิดเป็นม่านน้ำ

Cr. ภาพจาก facebook
ฝายกันน้ำปางสวรรค์

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามาในอดีต ประเทศไทยของเราก็เคยใช้ชื่อโครงสร้างทางการชลประทานที่ไม่สอดคล้องกับความหมายของเขื่อนและฝายตามที่กล่าวข้างต้น นั่นคือ โครงการฝายราชสีไสล ซึ่งหากเราพิจารณาจากชื่อโครงการว่า “ฝาย...” แล้ว เราคงคิดว่าโครงการนี้จะเป็นโครงการขนาดเล็กๆ เหมือนกับความหมายของฝายทั่วไป ทั้งที่ความเป็นจริงแล้ว ฝายราชสีไสลมีลักษณะและองค์ประกอบโครงสร้างคล้ายกับเขื่อนทั่วไป โดยเป็นเขื่อนคอนกรีตสูง 9 เมตร สร้างกันแม่น้ำมูล มีประตุน้ำ 7 บาน มีการบริหารจัดการน้ำได้เช่นเดียวกับโครงสร้างที่เราเรียกว่า “เขื่อน” แต่ด้วยเหตุผลบางประการในอดีต ทำให้มีการใช้ชื่อว่า “ฝายราชสีไสล” อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันกรมชลประทานได้เปลี่ยนมาใช้ชื่อว่า “**เขื่อนราชสีไสล**” แล้ว

จากลักษณะของการก่อสร้างเขื่อนทำให้เกิดการสะสมมวลน้ำปริมาณมากกลายเป็นอ่างเก็บน้ำขึ้นมา ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายประเภทในวงกว้าง ทั้งด้านพื้นที่ ด้านวิถีชีวิตผู้คน ป่าไม้ สัตว์ป่า ฯลฯ จึงทำให้โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเป็นประเภทโครงการที่ถูกกำหนดให้ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมาตลอดทุกยุคทุกสมัย นับตั้งแต่มีการประกาศกระทรวงกำหนดประเภทและขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงานฯ ตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับปัจจุบัน ได้แก่

เขื่อน/ อ่างเก็บน้ำ กับงาน EIA

1

ประกาศฯ ฉบับแรก คือ **ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการที่ต้องมีรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม** ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2524 กำหนดให้โครงการเขื่อนเก็บกักน้ำหรืออ่างเก็บน้ำที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำตั้งแต่ 100,000,000 ลูกบาศก์เมตร ขึ้นไป หรือมีพื้นที่เก็บกักน้ำตั้งแต่ 15 ตารางกิโลเมตร ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงานฯ (โครงการลำดับที่ 1)

2

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2535 กำหนดให้โครงการเขื่อนเก็บกักน้ำหรืออ่างเก็บน้ำ ที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำตั้งแต่ 100,000,000 ลูกบาศก์เมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่เก็บกักน้ำตั้งแต่ 15 ตารางกิโลเมตร ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงานฯ (โครงการลำดับที่ 1)

3

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2552 กำหนดให้โครงการเขื่อนเก็บกักน้ำหรืออ่างเก็บน้ำที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำตั้งแต่ 100,000,000 ลูกบาศก์เมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่เก็บกักน้ำตั้งแต่ 15 ตารางกิโลเมตร ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงานฯ (โครงการลำดับที่ 32)

หลังจากนี้คำว่า **โครงการเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ** ได้นำออกจากประกาศกระทรวงฯ เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือที่ปัจจุบันเรียกว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยประกาศกระทรวงฯ ฉบับที่เริ่มนำคำว่าโครงการเขื่อนและอ่างเก็บน้ำออกจากประกาศกระทรวงฯ คือ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท และขนาดของโครงการ หรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2555 แต่ประกาศกระทรวงฉบับนี้ยังคงกำหนดให้โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งน้ำยังต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้โครงการลำดับที่ 32 “การชลประทาน ที่มีพื้นที่การชลประทานตั้งแต่ 80,000 ไร่ ขึ้นไป” ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งนั่นคือการใช้จำนวนพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมาเป็นเกณฑ์กำหนด ด้วยเหตุผลว่าไม่ว่าจะสร้างโครงสร้างประเภทใดทางการชลประทานแม้จะใช้ชื่อว่าเขื่อน ฝาย หรืออ่างเก็บน้ำ หรืออะไรก็แล้วแต่ หากการสร้างโครงการทำให้เกิดพื้นที่ชลประทานในจำนวนที่กำหนดตามประกาศกระทรวงฯ ย่อมจะต้องจัดทำรายงานฯ ให้เป็นไปตามกฎหมาย นั่นเอง การกำหนดครั้งนี้น่าจะทำให้เรานึกถึงความหมายของคำทั้งสาม คือ เขื่อน ฝาย อ่างเก็บน้ำ ได้ว่า **“เขื่อนนั้นสำคัญไฉน”** เพราะอย่างไรแล้วโครงการที่มีโครงสร้างขวางลำน้ำ ก็ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเช่นกันนั่นเอง

